

ASSERTIO UNICA.

Deus ab eterno cognoscit omnia absolutè futura, tam contingentiā quām necessaria, instar presentium. Et hinc maximē talē in Deo futurorum scientiam convenient vocari scientiam visionis.

VIII. Probatur primō ex notione Divinā aeternitatis, ratione cuius Divina pro uti Deus habet vitam totam simul, ita intelligentiam habet temporibus cogitatiām simul; vel præst̄im quia vita Dei non alia est, quām intellectiva, id est, consistens in intellecione actualissima: atque earum tempora, sed hinc sequitur cognitionem omnem Divinam talē esse, quae non expectet tempora, sed quæ anticipet. Unde jam sic argumentor. Si Deus cognoscit futura omnia absoluta per cognitionem, quæ non expectet tempora, sed quæ anticipet, cognoscit utique futura illa instar presentium. Atqui Deus illa cognoscit per cognitionem, quæ non expectet tempora, sed quæ anticipet. Igitur cognoscit illa instar præsentium.

IX. Cuius argumenti vim constat ex hoc pendere, quod si cognitionis Divina non expectat, sed anticipat tempora, habet sibi hominis, cui præsēntia etiam illa tempora, quæ sunt ventura: habet itaque Deus rem futuram re similiter sibi præsēntia & facta illorum temporum: nam quæ ratione habitū istorum temporum facienda sunt, habitū ratione illorum jam facta sunt. Quid autem aliud est cognoscere facienda tanquam facta, quām cognoscere futura instar præsentium? Atque ut hac veritas magis conspiciatur, elucidari poterit exemplo revelationis, quā Deus non solum prædiceret alicui, sed etiam veluti præsēntem per species ad id idoneas ostenderet casum alterius ex aliqua turri, licet non futurum, nisi post annos decem. Is igitur cui revelatio illa indulta fuisset, cognosceret casum illum, non utique ut faciendum, sed ut iam factum; non ut futurum, sed ut præsentem: adeo ut quando alter post annos decem reverā caderet, ceteris talē casum intuentibus tunc primum caderet; sed illi non tunc primum, quatenus ante decennium cecidisset.

X. Quare si in hunc modum potest Deus, cui voluerit, prætendere tempora & facta temporum, & sic quæ futura sunt representare præsēntia, quomodo de omnibus temporibus, & de omnia sic omnibus factis temporum non cogitabitur illa fuisse ab eterno intellectui Divino præstensa, sive anticipatē representata; & deinceps